

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 11. februārī*

Lieta T-25/07

Iride SpA, Turīna (Itālija),

Iride Energia SpA, Turīna,

ko pārstāv L. Radicati di Brocolo [*L. Radicati di Brozolo*], M. Merola [*M. Merola*] un K. Bacoli [*C. Bazoli*], advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. Rigīni [*E. Righini*] un Dž. Konte [*G. Conte*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

par Komisijas 2006. gada 8. novembra lēmuma 2006/941/EK par valsts atbalsta C 11/06 (bijušais Nr. 127/05), ko Itālijas Republika paredz noteikt par labu *AEM Torino* (OV L 366, 62. lpp.) subsīdiju formā, lai atlīdzinātu neatgūstamās izmaksas enerģētikas nozarē, atceļšanu tiktāl, ciktāl, pirmkārt, tā secina, ka tas ir valsts atbalsts, un, otrkārt, atbalsta saderību ar kopējo tirgu tā paredz atkarīgu no nosacījuma, ka *AEM Torino* atlīdzina agrāk saņemtus prettiesiskus atbalstus, kas piešķirti labvēlības režīma ietvaros tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” [“municipalisées”] uzņēmumiem.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*] (referente), tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un S. Soldevila Fragošo [*S. Soldevila Fragošo*],

sekretārs H. Palasio Gonsalēss [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 1. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Prasītājas *Iride SpA* un *Iride Energia SpA* ir attiecīgi grupas *Iride* holdinga sabiedrība un tās meitas sabiedrība, kas darbojas elektriskās un termiskās enerģētikas nozarē. Šī grupa, apvienojoties *AEM Torino SpA* un *AMGA SpA*, izveidojās 2005. gada 31. oktobrī. Par labuma guvējām saistībā ar šīs lietas konkrētajiem pasākumiem prasītājas kļuva pēc ieguldījumiem [sabiedrību] apvienošanās pasākumā, ko bija veikusi *AEM Torino*, kas bija ar minētajiem pasākumiem saistīto iekārtu turētāja.

Agrāk saņemtie atbalsti

- 2 Pēc 1997. gadā iesniegtas sūdzības Komisija 2002. gada 5. jūnijā pieņēma lēmumu 2003/193/EK par valsts atbalstu atbrīvojumiem no nodokļiem un aizdevumiem ar izdevīgākiem nosacījumiem, ko piešķirusi Itālija sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumiem, kuru akciju vairākums pieder valstij (OV L 77, 21. lpp.; turpmāk tekstā — “lēmums par atbrīvojumu no nodokļiem”). Šajā lēmumā Komisija konstatēja, ka Itālijas Republikas piešķirtie atbrīvojumi no nodokļiem un aizdevumu piešķiršana tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” uzņēmumiem ir prettiesiski un nesaderīgi ar kopējo tirgu, un izdeva rīkojumu atgūt šos atbalstus no labumu guvušajiem uzņēmumiem. Tiesa 2006. gada 1. jūnija spriedumā lietā C-207/05 Komisija/Itālija (Krājumā nav publicēts, kopsavilkums — Krājums, I-70.* lpp.) konstatēja, ka, tā kā lēmums par atbrīvojuma no nodokļiem nav piemērots, Itālijas Republika nav izpildījusi savus pienākumus.

- 3 2000. gada 18. jūlijā Itālijas iestādes atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam paziņoja Komisijai par valsts atbalstu attiecībā uz neatgūstamu izmaksu (tā saucamās “balasta izmaksas” [“coûts échoués”]) atlīdzināšanu — pēc Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīvas 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV 1997, L 27, 20. lpp.) transpozīcijas — grupai *ENEL* un citām sabiedrībām, kurām bija nodotas vecās *ENEL* iekārtas. *AEM Torino* piederēja 8 % kapitāldaļu vienā no šīm sabiedrībām — *Edipower SpA*. Komisija ar 2004. gada 1. decembra lēmumu (turpmāk tekstā — “*ENEL* lēmums”), piemērojot savu paziņojumu par metodoloģiju, lai analizētu valsts atbalstu, kas saistās ar balasta izmaksām, atzina šo atbalstu par saderīgu ar kopējo tirgu EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

Apstrīdētais pasākums

- 4 2005. gada 21. martā Itālijas iestādes atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam paziņoja Komisijai par jaunu valsts atbalstu attiecībā uz balasta izmaksu atlīdzināšanu *AEM Torino* (turpmāk tekstā — “apstrīdētais pasākums”).
- 5 Apstrīdētais pasākums bija definēts virknē valsts normu. Tādējādi Industrijas, tirdzniecības un amatniecības lietu ministra 2000. gada 26. janvāra dekrēta (2000. gada 3. februāra *GURI* Nr. 27) par vispārējiem izdevumiem, kas attiecināmi uz elektrisko tīklu, 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēts, ka “kompensācija uzņēmumiem ražotājiem un uzņēmumiem izplatītājiem par radītajām izmaksām” ir daļa no šiem vispārējiem izdevumiem.
- 6 Attiecībā uz finansējumu kompensācijai, kas piešķirta saistībā ar radītajām izmaksām, *l'Autorità per l'energia elettrica e il gas* (Elektriskās enerģijas un gāzes iestāde, turpmāk tekstā — “*AEEG*”) ar 2000. gada 28. decembra lēmumu Nr. 238/00 (parastais

papildinājums *GURI* Nr. 4, 2001. gada 5. janvāris) atvēra īpašu kontu elektroenerģijas nozares izlīdzināšanas fondā (turpmāk tekstā — “*CCSE*”), kuru uzturēja, piemērojot noteiktu elektroenerģijas tarifa komponentu (“A 6”), kas tika piemērots visiem gala patērētājiem.

- 7 Visbeidzot, ar Ekonomikas un finanšu ministra 2005. gada 10. marta dekrētu *AEM Torino* balasta izmaksas tika noteiktas EUR 16 338 000 apmērā.

Pirmstiesas procedūra

- 8 Turpmākajos mēnešos pēc apstrīdētā pasākuma paziņošanas Komisija Itālijas iestādēm nosūtīja vairākus informācijas pieprasījumus, lai pārbaudītu, vai *AEM Torino* ir saņēmusi prettiesiskus un ar kopējo tirgu nesaderīgus valsts atbalstus un, apstiprinošas atbildes gadījumā, vai *AEM Torino* ir ievērojusi savu pienākumu veikt tā atmaksu. Šajos pieprasījumos it īpaši tika norādīts uz atbalstiem, kas bija lēmuma par atbrīvojumu no nodokļiem priekšmets.
- 9 Nesaņēmusi pēc tās ieskata apmierinošu atbildi, Komisija ar 2006. gada 4. aprīļa lēmumu uzsāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru saistībā ar apstrīdēto pasākumu (turpmāk tekstā — “lēmums par procedūras uzsākšanu”). Šajā lēmumā Komisijas precizēja, pirmkārt, ka, pēc tās ieskata, apstrīdētais pasākums bija valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, otrkārt, ka šis atbalsts bija atbilstošs paziņojumā par radītajām izmaksām norādītajiem kritērijiem, bet, treškārt, ka valstī šo

atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu, jo *AEM Torino* acīmredzot ir saņēmusi prettiesiskus un ar kopējo tirgu nesaderīgus valsts atbalstus, kuri vēl nav atmaksāti.

- 10 Lēmums par procedūras uzsākšanu tika publicēts 2006. gada 17. maija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 116, 2. lpp.). Šajā lēmumā Komisija aicināja attiecīgās puses iesniegt savus apsvērumus mēneša laikā kopš minētās publikācijas. Tomēr ne Itālijas iestādes, ne *AEM Torino*, ne arī trešās personas neiesniedza Komisijai nekādus apsvērumus.
- 11 Ar 2006. gada 8. novembra lēmumu 2006/941/EK par valsts atbalstu C 11/06 (bijušais Nr. 127/05), ko Itālijas Republika paredz noteikt par labu *AEM Torino* (OV L 366, 62. lpp.; turpmāk tekstā — “pārsūdzētais lēmums”), Komisija izbeidza procedūru EKL 88. panta 2. punkta ietvaros. Šajā lēmumā tā būtībā norādīja, ka apstrīdētais pasākums bija atbalsts, kas saderīgs ar kopējo tirgu, bet ka atbalstu tomēr nevar piešķirt, pirms Itālijas Republika Komisijai nebūs iesniegusi pierādījumus, ka *AEM Torino* nav guvusi labumu no atbalstiem, kas paredzēti lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem, vai, atbilstošā gadījumā, pierādījumus, ka *AEM Torino* minētos atbalstus ir atldzinājusi kopā ar kavējuma naudu.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 12 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 30. janvārī, prasītājas cēla šo prasību.

13 Prasītājas prasa, lai Pirmās instances tiesa:

- atceļ pārsūdzēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā valsts atbalsts kvalificēts par apstrīdētu pasākumu, kā arī tiktāl, ciktāl ar to “aptur atbalsta pārskaitījumu” līdz brīdim, kamēr Itālijas Republika būs iesniegusi pierādījumus par *AEM Torino* veiktu atbalsta, kas ir lēmuma par atbrīvojumu no nodokļiem priekšmets, atmaksu;
- piespiež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14 Komisija prasa, lai Pirmās instances tiesa:

- prasību noraida;
- piespiež prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

15 Prasītājas izvirza divus pamatus, pirmkārt, par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu un, otrkārt, par “atbalsta pārskaitījuma apturēšanas” prettiesiskumu.

Par pirmo pamatu par EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu

- 16 Pirmais pamats ir iedalīts divās daļās. Prasītājas apstrīd apstrīdētā pasākuma kvalifikāciju par valsts atbalstu tiktāl, ciktāl neesot izpildīts nosacījums par finansējumu no valsts līdzekļiem un nosacījums par priekšrocības piešķiršanu labuma guvējiem.
- 17 Turklāt prasītājas sava pirmā pamata ietvaros izvirza divus citus iebildumus, proti, pārbaudes trūkumu un pārsūdzētā lēmuma pamatojuma trūkumu. Tomēr, tā kā faktiski šie iebildumi nesaistās ar EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu, tie tiks izskatīti atsevišķi, proti, kā trešais un ceturtais pamats.

Par pirmā pamata pirmo daļu par nosacījumu par finansējumu no valsts līdzekļiem

— Lietas dalībnieku argumenti

- 18 Prasītājas būtībā norāda, ka apstrīdētais pasākums nepiesaista valsts līdzekļus, bet gan veidojoties tikai no pārvedumiem starp privātā sektora dalībniekiem, proti, elektroenerģijas patērētājiem, no vienas puses, un elektroenerģijas izplatītājiem, no otras puses.

- 19 Faktiski Itālijas balasta izmaksu segšanas sistēma juridiski ir attēlojama kā tāda, kas paredz valsts uzliktu pienākumu vienai privātpersonu kategorijai, proti, elektroenerģijas gala patērētājiem, pārskaitīt zināmas summas otrai privātpersonu kategorijai, proti, no kompensācijas par radītajām izmaksām labumu gūstošajiem uzņēmumiem. Prasītājas uzsver, ka, no šāda viedokļa raugoties, attiecīgā sistēma neatšķiras no pirkuma par iepriekš noteiktu minimālo cenu pienākuma, kas nav EKL 87. panta piemērošanas jomā, un tas šādi ir arī konkrētajā gadījumā, kad finanšu resursu pārvedumi starp privātpersonām obligāti jāveic, izmantojot *CCSE* kontu, nevis tieši.
- 20 Prasītājas norāda, ka *CCSE* izpilda tikai vienkāršu finanšu starpnieka funkciju starp privātpersonām, uz kurām gulstas samaksas pienākums, un personām, kuras iegūst atbilstošās naudas summas, kas tādējādi tam — pat ne uz īsu brīdi — neļauj izmantot iemaksātās summas.
- 21 Komisija apstiprina, ka pārskaitītās summas ir valsts līdzekļi, jo *CCSE*, kas tās iekasē un nodrošina to sadali, ir publisks subjekts un valsts var izmantot šādi saņemtās summas.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 22 EKL 87. panta 1. punktā par nesaderīgiem ar kopējo tirgu tiktāl, ciktāl tie iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm, atzīts tāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai.

- 23 Pirmkārt, no Tiesas judikatūras izriet, ka vienīgi priekšrocības, ko tieši vai netieši piešķir ar valsts līdzekļiem, ir uzskatāmas par atbalstu EKL 87. panta 1. punkta nozīmē. Faktiski ar šo normu izveidotais nodalījums starp “atbalstu, ko piešķir dalībvalstis”, un atbalstu, ko piešķir “no valsts līdzekļiem”, nenozīmē, ka visas valsts piešķirtās priekšrocības ir atbalsts — vai tās tiktu finansētas no valsts līdzekļiem vai nē —, bet gan tikai paredz iekļaut šajā jēdzienā priekšrocības, ko tieši piešķir valsts, kā arī priekšrocības, kas tiek piešķirtas ar šīs valsts noteiktu vai izveidotu publisko vai privāto subjektu starpniecību (skat. Tiesas 2001. gada 13. marta spriedumu lietā *C-379/98 PreussenElektra, Recueil, I-2099*. lpp., 58. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 24 Šajā gadījumā ir zināms, ka attiecīgās summas apstrīdētā pasākuma ietvaros vispirms tika iekasētas no privātpersonām, proti, visiem enerģijas patērētājiem, un pēc tam iemaksātas CCSE atvērtā kontā, lai tās vēlāk pārskaitītu AEM Torino, kas ir privāts uzņēmums. Tāpat netiek apstrīdēts, ka CCSE ir publisks subjekts, kuram Itālijas valsts uzticējusi nodot labumu gūstošajiem uzņēmumiem kompensāciju par radītajām izmaksām.
- 25 Otrkārt, attiecībā uz valsts līdzekļu jēdzienu ir jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka EKL 87. panta 1. punkts aptver visus finanšu līdzekļus, ko valsts iestādes var faktiski izmantot, lai atbalstītu uzņēmumus, un nav nozīmes tam, vai šie līdzekļi ir pastāvīgi valsts īpašumā vai nē. Tā rezultātā, pat ja šīs attiecīgajam pasākumam atbilstošās summas nav pastāvīgi valsts iestāžu rīcībā, ar faktu vien, ka šīs summas nepārtraukti ir valsts kontrolē un tādējādi kompetento valsts iestāžu rīcībā, ir pietiekoši, lai tās tiktu kvalificētas par valsts līdzekļiem (šajā sakarā skat. Tiesas 2000. gada 16. maija spriedumu lietā *C-83/98 P Francija/Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil, I-3271*. lpp., 50. punkts, un 2002. gada 16. maija spriedumu lietā *C-482/99 Francija/Komisija, Recueil, I-4397*. lpp., 37. punkts).

- 26 Šajā gadījumā prasītājas norāda, ka apstrīdētais pasākums ir līdzīgs pasākumam, kāds tika apskatīts lietā, kas bija pamatā iepriekš minētajam spriedumam *PreussenElektra*, kurā Tiesa nosprieda, ka pienākums, kas uzlikts privātiem elektroenerģijas apgādes uzņēmumiem par noteiktām minimālajām cenām iepirkt elektroenerģiju, kas ražota no atjaunināmiem enerģijas avotiem, neietver nekādus tiešus vai netiešus valsts līdzekļu pārvedumus šāda veida elektroenerģijas ražotājiem (59. punkts).
- 27 Jāuzsver, ka lietā, kas bija pamatā iepriekš minētajam spriedumam *PreussenElektra*, valsts papildus likumā noteiktajam pienākumam veikt iepirkumu par minimālajām cenām nebija nekādā veidā iesaistīta attiecīgo līdzekļu savākšanā un/vai atkārtotā izplatīšanā: summas, kas atbilda pirkuma cenai, tika tieši pārskaitītas sadalei starp privātā sektora dalībniekiem, proti, uzņēmumiem — elektroenerģijas izplatītājiem, no vienas puses, un elektrības, kas ražota no atjaunināmiem enerģijas avotiem, ražotājiem, no otras puses. Turpretim šajā gadījumā elektroenerģijas tarifa komponenta A 6 piemērošanas rezultātā iegūtos līdzekļus īpašā kontā pirms to tālākas nodošanas saņēmējam, proti *AEM Torino*, saņēma un administrēja *CCSE* — kas ir publisks subjekts.
- 28 Tāpēc, ievērojot iepriekš 25. punktā minēto judikatūru, attiecīgās summas ir jākvalificē kā valsts līdzekļi, jo tās ne vien atrodas nepārtrauktā valsts kontrolē, bet ir arī valsts īpašums.
- 29 Attiecībā uz, pirmkārt, valsts kontroli Komisija uzsvēra — ko prasītājas nav apstrīdējušas —, ka *CCSE* var izmantot savā A 6 kontā esošās summas, lai īslaicīgi segtu debeta atlikumu citos kontos. Turklāt Komisija norādīja uz gadījumu, kad Itālijas iestādes ar ministrijas dekrētu minētajā kontā pieejamās summas daļu novirzīja citiem mērķiem, nevis tiem, kādiem šīs summas tika iemaksātas kontā. Tādējādi ir jānoraida

prasītāju arguments, atbilstoši kuram *CCSE* veicis tikai vienkāršu finanšu starpniecības funkciju un atbilstoši kuram šajā *CCSE* kontā attiecīgās iemaksātās summas tas — pat ne īslaicīgi — nedrīkstot izmantot. Prasītājas norāda, ka šajā gadījumā Itālijas valsts neesot rīkojusies pēc savas iniciatīvas, bet gan ar mērķi nodrošināt atbilstību Kopienas noteikumiem un ka izmaiņas šo summu iedalījumā, salīdzinot ar to sākotnējo iedalījumu, esot bijušas tikai tāpēc, ka šīs summas nevarēja atdot tiem, kas tās bija samaksājuši nepamatoti. Tomēr tas šajā lietā neapstrīd Komisijas secinājumu, atbilstoši kuram Itālijas valstij bija iespēja, ja tas būtu bijis vajadzīgs vai izdevīgi, izmantot *CCSE* kontā A 6 esošās summas, it īpaši, mainot to iedalījumu.

30 Otrkārt, runājot par *CCSE* kontā A 6 iemaksāto summu piederību, kaut arī prasītājas noliedz, ka šīs summas pieder pašam *CCSE*, tās tomēr savos rakstos nav izskaidrojušas, kam tās pieder, vienīgi norādot, ka attiecīgās summas vienmēr piederot “elektriskajai sistēmai”. Tiesas sēdē pēc Pirmās instances tiesas uzdota jautājuma prasītājas precizēja, ka minēto summu īpašnieki paliekot elektroenerģijas gala patērētāji.

31 *Corte suprema di cassazione* (Itālijas Augstākā kasācijas tiesa) 2003. gada 3. aprīļa spriedumā (apvienotās civillietu palātas) lietā Nr. 11632/03 ir nospriedusi, ka *CCSE* nav no Itālijas valsts nodalīta juridiskā persona un ka Itālijas valsts ir uzskatāma par *CCSE* pārskaitīto naudas summu īpašnieci. Minētā sprieduma 4.3.–4.7. punktā *Corte suprema di cassazione* ir veikusi padziļinātu jautājuma par *CCSE* juridiskās personas [esamību] analīzi, ievērojot atbilstošajai jomai piemērojamo tiesību normu izvērtējumu, kā arī judikatūru attiecībā uz Itālijas tiesībās paredzētiem līdzīgiem gadījumiem. Šī tiesa ir secinājusi, ka *CCSE* ir valsts struktūra un ka tai pārskaitītās summas, kaut arī tās ir saņemtas no privātpersonām un paredzētas privātiem uzņēmumiem, ir valsts īpašums.

32 Prasītāju izvirzītie argumenti replikā, lai apstrīdētu šī sprieduma pamatojumu un tā piemērojamību šajā lietā, nav pārlicinoši.

33 Pirmkārt, prasītājas norāda, ka *Corte suprema di cassazione* lietā, kurā tika pieņemts minētais spriedums, tika aicināta spriest par juridiski atšķirīgiem jautājumiem, salīdzinot ar tiem, kas tiek izskatīti šajā lietā. Faktiski, kā norāda prasītājas, *Corte suprema di cassazione* ir spriedusi par pārkāpuma, ar kuru Itālijas Starpministriju cenu komitejas (*CIP*) locekļi savu pienākumu izpildē apdraudēja *CCSE* administrētos valsts ieņēmumus, būtību. Šajā kontekstā to esot vadījusi vēlme katrā ziņā sodīt attiecīgās personas. Tādējādi *Corte suprema di cassazione* noteiktos principus nevarot piemērot abstraktā veidā citiem gadījumiem, neņemot vērā kontekstu, kādā tie tika noteikti.

34 Neatkarīgi no prasītāju pieņēmumiem par attiecīgās lietas pamatā esošo motivāciju tajā ietvertās konstatācijas par attiecīgo līdzekļu valsts piederību nevar tikt uzskatītas par neatdalāmām no fakta, ka *Corte suprema di cassazione* pieņēma spriedumu lietā, kas attiecās uz krimināltiesībām, nevis civiltiesībām vai administratīvajām tiesībām. Faktiski, tā kā krimināltiesību un it īpaši normu saistībā ar finanšu krāpšanu, kas bija pamatā lietā, kurā tika pieņemts minētais spriedums, mērķis ir aizsargāt tiesības, ko civiltiesības vai administratīvās tiesības piešķir fiziskajām vai juridiskajām personām, attiecīgo kontu tiesību pārņēmēji katrā ziņā ir jānosaka, pamatojoties uz civiltiesībām vai administratīvajām tiesībām. Tāpēc *Corte suprema di cassazione* sprieduma konstatāciju attiecībā uz *CCSE* juridiskās personas neesamību un attiecībā uz tā pārraudzītajos kontos iemaksāto līdzekļu īpašumtiesībām mērķis ir to vispārēja piemērošana, pat arī ārpus krimināltiesību jomas.

35 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka atbilstošās tiesību normas, kas piemērojamas lietā, kurā tika pieņemts *Corte suprema di cassazione* spriedums, pa šo laiku ir pilnībā grozītas. Šajā ziņā tās it īpaši atsaucas uz *AEEG* izveidošanu ar 1995. gada likumu, tādējādi piešķirot tai kompetences, kuras iepriekš īstenoja *CIP*, kā arī uz *AEEG* lēmumu

Nr. 70/97, kurā *AEEG* pirmo reizi esot ieviesusi skaidru nodalījumu starp elektroenerģijas tarifiem, tostarp tās piemaksām un valsts ieņēmumiem. Prasītājas norāda, ka pirms nozares liberalizācijas, kas paredzēja šīs pēdējās izmaiņas, dažādi elektroenerģijas tarifu komponenti ļāva uzturēt *ENEL* — kā publiskā subjekta — budžetu, tādējādi dodot pamatu tos uzskatīt par valsts līdzekļiem, kurpretim atbilstoši 1992. gada tiesību normām *ENEL* pa to laiku bija kļuvusi par akciju sabiedrību.

36 Pirmās instances tiesa uzskata, ka šos argumentus apgāž Komisijas izvirzītie pretargumenti. Faktiski attiecībā uz *CIP* pienākumu nodošanu *AEEG* šķiet acīmredzami, ka no laika, kad īstenotās kompetences nav tikušas mainītas, nav svarīgi, vai elektroenerģijas tarifu piemaksas noteikšanu, pārvaldību un gala saņēmēja [noteikšanu] veic neatkarīga administratīvā iestāde — tāda kā *AEEG*, vai arī Starpministriju komiteja — tāda kā *CIP*. Saistībā ar faktu, ka *ENEL* — kā elektroenerģijas tarifu piemaksu, par ko tika pieņemts *Corte suprema di cassazione* spriedums, saņēmēja — vairs nav valsts iestāde, jākonstatē, kā to pamatoti uzsvēra Komisija, ka Itālijas augstākā tiesu iestāde ir norādījusi, ka faktam, ka attiecīgās summas bija paredzētas uzņēmumu kompensācijai, nav nekādas nozīmes saistībā ar to piederību valstij. Tāpat no minētā sprieduma izriet, ka apstākļi, ka *AEEG* nodalīja, no vienas puses, piemaksas, kas bija paredzētas novirzīšanai valsts vispārējā budžetā un, no otras puses, piemaksas, kas tika pārskaitītas uz *CCSE* bloķēto kontu un bija paredzētas uzņēmumu kompensācijai, neizslēdz, ka šīs otrās piemaksas var kļūt par valsts īpašumu brīdī, kad tās tiek pārskaitītas *CCSE*.

37 Visbeidzot, prasītājas apstrīd, ka varot secināt — kā to bija izdarījusi *Corte suprema di cassazione* —, ka *CCSE* kontā A 6 pieejamie līdzekļi ir valsts līdzekļi, jo *CCSE* ir nodokļu maksātājs valsts bilances sistēmā. Faktiski līdzekļu juridiskā kvalifikācija neesot atkarīga no subjekta, kuram iemaksāti līdzekļi, publiskās vai privātās dabas. Katrā ziņā *AEEG*, kas varēja brīvi izvēlēties banku, kurai tā uzticētu īpašā konta pārvaldību, esot izvēlējusies *CCSE*, ņemot vērā vienkāršus izdevīguma apsvērumus.

38 Šajā ziņā ir pietiekoši atzīmēt, ka Pirmās instances tiesai nav kompetences apstrīdēt *Corte suprema di cassazione* veikto Itālijas valsts tiesību interpretāciju.

39 No tā izriet, ka *CCSE* kontā A 6 iemaksātās summas pieder Itālijas valstij un tā var šīs summas izmantot. Tāpēc atbilstoši iepriekš 25. punktā minētajā judikatūrā izklāstītajiem principiem tās ir jākvalificē par valsts līdzekļiem.

40 Tādējādi pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par pirmā pamata otro daļu saistībā ar nosacījumu par priekšrocības piešķiršanu

— Lietas dalībnieku argumenti

41 Prasītājas norāda, ka apstrīdētais pasākums neatbilst nosacījumam par priekšrocības piešķiršanu labumu gūstošajiem uzņēmumiem un ka Komisija pārsūdzētajā lēmumā šajā ziņā nav sniegusi nekādu izskaidrojumu.

- 42 Tās norāda, ka apstrīdētais pasākums ļauj labumu gūstošajiem uzņēmumiem atgūt izmaksas, kas ir fiksētās izmaksas saistībā ar investīcijām, kas ieguldītas atbilstoši valsts uzliktajiem pienākumiem pirms tirgus liberalizācijas, un ka tās nevar segt tikai no ienākumiem, ko dod elektroenerģijas pārdošana liberalizētā tirgū. Tāpēc tā neesot nekāda ekonomiskā priekšrocība, bet gan pasākums, kura mērķis esot izvairīties no tā, ka uzņēmumi netiktu sodīti tikai tāpēc, ka pirms tirgus liberalizācijas tie pielāgojušies stratēģiskajām iestāžu norādēm; tā būtu līdzvērtīga situācija tādai situācijai, kas piešķir priekšrocības konkurējošajiem uzņēmumiem, kuriem nav bijis jāsedz šādas nerentablas investīcijas.
- 43 Prasītājas norāda, ka balasta izmaksas nav izmaksas, kas parasti gulstas uz uzņēmumu budžetiem Kopienų judikatūras attiecībā uz valsts atbalstu nozīmē, jo parastā situācijā konkurencei atvērtā tirgū neviens uzņēmums nebūtu veicis izmaksas radošas investīcijas. Tādējādi nevar rasties jautājums par apstrīdētā pasākuma radītu priekšrocību, bet gan drīzāk par konkurētspējas zaudējuma, kas rodas no iepriekšējās sistēmas piemērošanas, likvidēšanu.
- 44 Prasītājas norāda, ka Komisijai esot jāpierāda, ka apstrīdētais pasākums pārsniedz vienkāršu balasta izmaksu segšanu un rada labuma guvējiem papildu priekšrocību. Šajā gadījumā tas esot izslēgts, jo to saņemamās summas esot aprēķinātas, pamatojoties uz starpību starp iekārtu fiksētajām izmaksām un ieņēmumiem, kurus varētu iegūt, pārdodot elektroenerģiju.
- 45 Komisija norāda, ka, tā kā apstrīdētais pasākums ietvēra pārvedumu *AEM Torino* EUR 16 338 000 apmērā, kas nebija atlīdzība par sniegtajiem pakalpojumiem valstij vai sabiedrībai, bet bija paredzēts izdevumu segšanai, kuri parastā gadījumā būtu jāsedz minētajam uzņēmumam, tā esot priekšrocība Kopienų noteikumu valsts atbalsta jomā nozīmē.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- ⁴⁶ Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, lai novērtētu, vai kāds valsts pasākums ir valsts atbalsts, ir jānovērtē, vai labumu gūstošais uzņēmums saņem ekonomiskas priekšrocības, ko tas nebūtu saņēmis, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem (Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā *C-39/94 SFEI u.c.*, *Recueil*, I-3547. lpp., 60. punkts, un 1999. gada 29. jūnija spriedums lietā *C-256/97 DM Transport*, *Recueil*, I-3913. lpp., 22. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 13. jūnija spriedums apvienotajās lietās *T-204/97* un *T-270/97 EPAC/Komisija*, *Recueil*, II-2267. lpp., 66. punkts).
- ⁴⁷ Šajā gadījumā ir zināms, ka ar apstrīdēto pasākumu paredzēts pārvedums *AEM Torino* EUR 16 338 000 apmērā. Rodas jautājums, vai šis pārvedums ir ekonomiska priekšrocība, ko šis uzņēmums nebūtu saņēmis, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem — kā to apgalvo Komisija —, vai arī tā ir tikai parastās tirgus situācijas atjaunināšana *AEM Torino*, salīdzinot ar konkurējošajiem uzņēmumiem, kuriem nebūtu jāsedz balasta izmaksas — kā to apgalvo prasītājas.
- ⁴⁸ Atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no interpretācijas, kas sniegta jēdzienam “parasti tirgus nosacījumi” elektroenerģijas ražošanas tirgus liberalizācijas kontekstā. Kā norāda Komisija, šajā kontekstā iestājušās pārmaiņas ir daļa no attīstības, kuras saimnieciskās darbības subjektiem bija jāparedz, pastāvot parastiem tirgus nosacījumiem, vai vismaz attiecībā uz kurām minētajiem saimnieciskās darbības subjektiem nevarēja būt nekāda tiesiskā palāvība saistībā ar pastāvošā tiesību normu ietvara saglabāšanos. Turpretim prasītājas būtībā norāda, ka parasti tirgus nosacījumi izveido stabilu tiesību normu ietvaru vai vismaz tādas palāvības aizsardzību, ko tās ir likušas uz šādu stabilitāti, it īpaši tad, ja uzņēmumi ir tikuši mudināti vai pat valsts tiem noteikusi pienākumu veikt konkrētas investīcijas, kā tas esot noticis šajā gadījumā.

49 Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisijas sniegtās norādes pārlicina.

50 Faktiski demokrātiskā valstī, tāpat kā tirgus ekonomikā tiesību normu ietvars jebkurā brīdī var tikt grozīts. Tā kā Eiropas Kopienu ekonomiskās politikas vispārējā orientācija ir virzījusies uz valsts tirgu atvēršanu un tirdzniecības starp dalībvalstīm atvieglošanu, tas vēl jo vairāk ir spēkā gadījumā, ja, kā šajā lietā, agrākais tiesību normu ietvars paredzēja valsts un/vai reģionālā tirgus sadalīšanu tādā veidā, lai izveidotu monopola stāvokli. No tā izriet, ka iepriekš sadalīta tirgus atvēršana, kā tas tika izdarīts atbilstoši Direktīvai 96/92, nav kvalificējama kā anomālija salīdzinājumā ar parastajiem tirgus nosacījumiem.

51 Tāpēc ir jākonstatē, ka elektroenerģijas nozares tiesību normu ietvara grozījumi, kas tika veikti pēc Direktīvas 96/92 pieņemšanas, atbilst parastiem tirgus nosacījumiem un ka tiktāl, ciktāl *AEM Torino* ir veikusi investīcijas, kuras izveidojušas attiecīgas balasta izmaksas, tā ir uzņēmusies parastu risku, kas neatraujami saistīts ar iespējamiem tiesību normu grozījumiem, kā to arī ir norādījusi Komisija.

52 Protams, ir taisnība, ka ikkatrā valsts tiesību sistēmā uzņēmumiem, tāpat kā katram indivīdam ir tiesības uz tiesiskās palāvības aizstāvību. Tomēr šajā gadījumā nav jāizvērtē, vai prasītājas varēja tiesiski pretendēt uz tādas palāvības aizstāvību, uz ko tās bija cerējušas saistībā ar tiesību normu ietvara elektroenerģijas nozarē stabilitāti.

53 Pirmkārt, kā to pamatoti uzsvērusi Komisija, prasītājas nav iesniegušas nekādus pierādījumus, kas varētu apliecināt to norādīto, ka Itālijas iestādes tām esot uzlikušas pienākumu ieguldīt investīcijas, kuras esot izveidojušas ar apstrīdēto pasākumu paredzētas balasta izmaksas.

54 Otrkārt, paļāvības aizstāvība, uz ko prasītājas esot cerējušas saistībā ar tiesību normu stabilitāti elektroenerģijas nozarē, šajā gadījumā faktiski tika nodrošināta, jo Komisija pārsūdzētajā lēmumā ir norādījusi, ka apstrīdētais pasākums ir bijis valsts atbalsts, kas principā ir saderīgs ar kopējo tirgu, vienīgi ar atrunu, ka iepriekš tiks atlīdzināts atbalsts, kas paredzēti lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem. Šis apstiprinājums apstrīdētā pasākuma saderībai iekļaujas vadības līnijās, kuras pasludinājusi Komisija savā paziņojumā par analīzes metodoloģiju valsts atbalstam, kas saistīti ar radītajām izmaksām, kurā tā norādījusi, ka tai varētu būt “atbalstoša nostāja attiecībā uz šo atbalstu tiktāl, ciktāl konkurences kropļojumus atsver to ieguldījums Kopienas mērķa realizācijā, ko tirgus spēki nevarētu sasniegt”, un ka tā varētu uzskatīt, ka “atbalsts, ar kuru tiek paredzēts kompensēt balasta izmaksas, principā varētu būt izņēmums, kas paredzēts [EKL] 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā”.

55 Lai arī prasītājas faktiski ir guvušas aizstāvību paļāvībai uz tiesību normu ietvara elektroenerģijas nozarē stabilitāti, tās tomēr nevar pretendēt uz to, ka šī aizstāvība tiek realizēta drīzāk vienā konkrētā veidā, nevis citādi, proti, apstrīdēto pasākumu izslēdzot no atbalsta jēdziena EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, nevis atzīstot šo pasākumu par saderīgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

56 No tā izriet, ka arī pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par trešo pamatu par pārbaudes trūkumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 57 Prasītājas izvirza pamatu par pārbaudes trūkumu attiecībā uz apstrīdētā pasākuma kvalifikāciju par valsts atbalstu.
- 58 Komisija iebilst pret trešā pamata pieņemamību.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 59 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta 1. punktam prasības pieteikumā ietver strīda priekšmetu, kā arī kopsavilkumu par izvirzītajiem pamatiem. Šai norādei ir jābūt pietiekoši skaidrai un precīzai, lai ļautu atbildētājam sagatavoties savai aizstāvībai un Pirmās instances tiesai pieņemt nolēmumu par prasību, attiecīgā gadījumā bez papildu informācijas tās pamatojumam. Tādēļ pašā prasības pieteikumā ir skaidri jānorāda pamati, ar kuriem ir pamatota prasība, kā rezultātā tajā esošs abstrakts izteikums vien neatbilst reglamenta prasībām (skat. Pirmās instances tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, *Recueil*, II-2597. lpp., 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

60 Tā kā šajā gadījumā prasītājas šo pamatu nav norādījušas ne savos rakstos, ne tiesas sēdē, tad tā rezultātā vienīgā to sniegtā norāde attiecībā uz trešo pamatu ir abstrakts izteikums to pirmā pamata virsrakstā. Lai gan prasītājas pēc Pirmās instances tiesas uzdota jautājuma tiesas sēdē norādīja, ka šī pamata pamatojums ir atrodams to pamatojumos attiecībā uz citiem pamatiem, ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesas pienākums nav pārbaudīt visus pamata pamatojumam izvirzītos elementus, pat ja šie elementi varbūt varētu tikt izmantoti arī cita pamata pamatojumam (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-322/01 *Roquette Frères/Komisija*, Krājums, II-3137. lpp., 209. punkts).

61 No tā izriet, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par ceturto pamatu par pamatojuma trūkumu

Lietas dalībnieku argumenti

62 Prasītājas norāda, ka pārsūdzētais lēmums nav likumīgi pieņemts, jo ne tajā, ne lēmumā par procedūras uzsākšanu nav ietverts paskaidrojums par iemesliem, kāpēc Komisija secināja, ka apstrīdētais pasākums ir valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta nozīmē. Apgalvotos pamatojuma trūkumus, kas skar pārsūdzēto lēmumu, nevarot kompensēt ar atsauci, kas tajā veikta attiecībā uz *ENEL* lēmumu. Faktiski šis lēmums neesot saistīts ar pasākumiem, kas pieņemti par labu tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” uzņēmumiem, kā tas ir šajā gadījumā.

63 Visbeidzot, prasītājas norāda, ka, pat ja gribētu ņemt vērā *ENEL* lēmumu pārsūdzētā lēmuma pamatojumam, pastāv nozīmīgi šī pamatojuma trūkumi. It īpaši Itālijas sistēma par balasta izmaksu segšanu tajā esot analizēta neprecīzi un Komisijas izdarītie secinājumi no atbilstošās Tiesas judikatūras attiecībā uz netiešajiem nodokļiem esot bijuši kļūdaini.

64 Komisija, pirmkārt, atgādina, ka Itālijas valdība, kas ir pārsūdzētā lēmuma adresāte, ir paziņojusi par apstrīdēto pasākumu EKL 88. panta 3. punkta ietvaros, to kvalificējot par valsts atbalstu gluži tāpat kā to atbalstu gadījumā, kas bija pamatā *ENEL* lēmumam. Pārsūdzētajā lēmumā tādējādi tā esot aprobežojusies ar Itālijas valdības juridiskās kvalifikācijas apstiprinājumu. Otrkārt, pārsūdzētajā lēmumā Komisija esot vispārīgi apstiprinājusi sākotnējos secinājumus, kas norādīti lēmumā par procedūras uzsākšanu, par kuriem ne Itālijas Republika, ne *AEM Torino* neesot izteikušas nekādus apsvērumus. Treškārt, apstrīdētā pasākuma juridiskais ietvars esot identisks *ENEL* lēmuma juridiskajam ietvaram, ko Komisija arī esot tieši norādījusi pārsūdzētajā lēmumā.

65 Šādos apstākļos Komisija uzskata, ka konteksts, kas Itālijas valdībai zināms tikpat labi kā *AEM Torino*, ievērojot kuru, ir jānovērtē pārsūdzētā lēmuma pamatojums, ietver ne tikai lēmumu par procedūras uzsākšanu, bet arī *ENEL* lēmumu, kura pamatojums ļautu skaidri saprast apsvērumus, kuri ir ļāvuši secināt, ka apstrīdētais pasākums tika finansēts no valsts līdzekļiem. Turklāt, ņemot vērā, ka ne Itālijas iestādes, ne *AEM Torino* nebija iesniegušas apsvērumus par sākotnējiem secinājumiem, kas bija iekļauti lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija uzskatīja, ka pārsūdzēto lēmumu var pamatot kopsavilkuma formā.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 66 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai akta pamatojumam ir jābūt piemērotam tā būtībai un ir skaidri jāparāda iestādes, kas ir tā autore, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu saprast akta pamatojumu un tiesa kontrolēt tā pamatotību, kaut arī netiek prasīts detalizēti norādīt visus attiecīgos tiesiskos un faktiskos elementus, jo jautājums, vai tas atbilst EKL 253. pantam, ir jāizvērtē, ņemot vērā gan šā akta redakciju, gan tā tiesisko un faktisko kontekstu (skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu lietā T-171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, Krājums, II-2123. lpp., 73. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Šajā gadījumā attiecībā uz pašu pārsūdzēto lēmumu ir taisnība, ka tajā Komisija attiecībā uz apstrīdētā pasākuma kvalifikāciju par valsts atbalstu ir aprobežojusies ar vienu teikumu, atbilstoši kuram tā “konstatēja, ka izvērtējamais pasākums ir [jāuzskata] par valsts atbalstu”.
- 68 Tomēr ir jānorāda, ka pārsūdzētais lēmums tika pieņemts gan Itālijas valdībai, gan prasītājam labi zināmā kontekstā un ka šis lēmums atbilst parastai lēmumu pieņemšanas praksei.
- 69 Šajā ziņā, pirmkārt, jānorāda, ka pati Itālijas valdība savā 2005. gada 21. marta paziņojumā (skat. iepriekš 4. punktu) apstrīdēto pasākumu ir kvalificējusi par valsts atbalstu.

70 Otrkārt, ir jākonstatē, ka šajā gadījumā pārsūdzētā lēmuma tiesiskais un faktiskais konteksts papildus lēmumam par procedūras uzsākšanu ietver *ENEL* lēmumu, uz kuru ir veikta tieša atsauce lēmuma par procedūras uzsākšanu 5. punktā un pārsūdzētā lēmuma piektajā apsvērumā. Komisija pārsūdzētā lēmuma piektajā apsvērumā it īpaši ir norādījusi, ka apstrīdētais pasākums “balst[ījās] uz analoģu Komisijas apstiprinātu pasākumu”, precizējot, ka tas attiecās uz pasākumu, kas bija pamatā *ENEL* lēmumam.

71 *ENEL* lēmuma 3.1. punktā ir ietverts detalizēts izklāsts iemesliem, kāpēc Komisija uzskatīja, ka atbilstošie lēmumā apskatāmie pasākumi bija valsts atbalsts. Tajā Komisija par katru no EKL 87. panta 1. punktā ietvertajiem nosacījumiem ir izskaidrojusi, kāpēc tā uzskata, ka šie nosacījumi par atbilstošu pasākumu ir izpildīti. Šie izskaidrojumi ir diezgan īsi attiecībā uz selektīvā rakstura kritērijiem, ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un labuma guvējiem piešķirtajām priekšrocībām, bet ir padziļināti attiecībā uz finansējuma no valsts līdzekļiem kritērijiem, kas atspoguļo dažādo grūtību pakāpi, novērtējot katru no šiem kritērijiem saistībā ar minēto pasākumu. Pirmās instances tiesa uzskata, ka šīs darbības kā tādas, ņemot vērā iepriekš 66. punktā minēto judikatūru, izveido pietiekamu pamatojumu.

72 Tomēr, tā kā tas neattiecas uz pamatojumu saistībā ar apstrīdēto pasākumu, bet gan otru pasākumu, kuram patiešām ir līdzīgs raksturs, ir jāpārbauda arī šī pamatojuma attiecināmība, lai novērtētu apstrīdēto pasākumu, ņemot vērā atšķirības starp abiem apskatāmajiem pasākumiem. Prasītājas apstrīd, ka *ENEL* lēmumu var ņemt vērā, lai pamatotu pārsūdzēto lēmumu, jo tas neattiecas uz pasākumiem par labu tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” uzņēmumiem, kā tas ir izskatāmajā lietā, bet gan tikai uz pasākumiem par labu citiem uzņēmumiem, proti tiem, kas pieder *ENEL* grupai un citām sabiedrībām, kas bija pārņēmušas vecās *ENEL* iekārtas (skat. iepriekš 3. punktu).

- 73 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka attiecīgie pasākumi lietā, kurā tika pieņemts *ENEL* lēmums, un lietā, kurā tika pieņemts pārsūdzētais lēmums, kā tas izriet no *ENEL* lēmuma 2.1. punkta un lēmuma par procedūras uzsākšanu 4. punkta, balstās uz to pašu Itālijas tiesību juridisko bāzi. Jānorāda arī, ka labumu gūstošie uzņēmumi darbojas vienā un tajā pašā ekonomikas nozarē, proti, elektroenerģijas ražošanas un/vai izplatīšanas nozarē, ka minētie pasākumi abos gadījumos ir paredzēti, lai segtu balasta izmaksas, kas saistītas ar elektroenerģijas tirgus liberalizāciju pēc Direktīvas 96/92 transpozīcijas, un ka attiecīgo naudas summu saņemšanas un nodošanas noteikumi ir identiski, jo abos gadījumos minētās summas tiek saņemtas no visiem enerģijas gala patērētājiem, izmantojot to pašu A 6 tarifa komponentu, un pēc tam tās *CCSE* administrē īpašā kontā pirms to vēlāka pārskaitījuma uzņēmumiem, kas no pasākuma gūst labumu.
- 74 Turklāt saistību starp abiem pasākumiem tāpat apliecina fakts, ka Komisija *ENEL* lēmuma 2.1. punktā ir uzsvērusi, ka par balasta izmaksām attiecībā uz tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” uzņēmumiem, starp kuriem tā tieši ir norādījusi uz *AEM Torino*, tiks pieņemts atsevišķs valsts regulējums un ka par to vēlāk tiks paziņots un pieņemts lēmums. Tāpat Komisija lēmuma par procedūras uzsākšanu 5. punktā tieši atsaukusies uz faktu, ka uz balasta izmaksām tā sauktajiem “municipalitātēm nodotajiem” uzņēmumiem *ENEL* lēmums tajā laikā neattiecas.
- 75 No iepriekš minētā izriet, ka abiem pasākumiem ir tādas pakāpes saistība un līdzība, ka pamatojums, kas sniegts valsts atbalsta kvalifikācijai vienam no pasākumiem sniedz pietiekamu Komisijas argumentācijas skaidrību attiecībā uz otru pasākumu, kā rezultātā prasītājam tiek sniegta iespēja izprast to pamatojumu un Pirmās instances tiesai — pārbaudīt to pamatotību, piemērojot iepriekš 66. punktā minēto judikatūru. Turklāt šķiet, ka prasītājas ir spējušas nodrošināt savu aizstāvību, pamatojoties uz to rīcībā esošajiem dokumentiem un informāciju, jo tās savā prasības pieteikumā *in extenso* ir apstrīdējušas *ENEL* lēmuma pamatojumu.

76 Visbeidzot, tiktāl, ciktāl prasītājas norādīja, ka, pat ņemot vērā *ENEL* lēmumu, lai pamatotu pārsūdzēto lēmumu, Itālijas sistēma balsta izmaksu segšanai tajā esot analizēta tikai neprecīzi un tajā esot izdarīti kļūdaini secinājumi, ir jāatgādina, ka pamatojuma trūkums vai nepietiekamība ir pamats, kas saistīts ar būtiskiem procesa pārkāpumiem, kas kā tāds ir nodalāms no pamata par pārsūdzētā lēmuma pamatojumu neprecizitāti, kura kontrole tiek veikta saistībā ar šī lēmuma pamatotības pārbaudi (Pirmās instances tiesas 1997. gada 7. novembra spriedums lietā T-84/96 *Cipeke/Komisija*, *Recueil*, II-2081. lpp., 47. punkts). Šis prasītāju arguments attiecas tikai uz motivācijas pamatojuma precizitāti. Tāpēc ar to netiek apstrīdēts fakts, ka Komisija pārsūdzētajā lēmumā ir izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu.

77 Tādējādi ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu par “atbalsta pārskaitījuma apturēšanas” prettiesiskumu

78 Otrais prasītāju izvirzītais pamats iedalās divās daļās, respektīvi, par attiecināmības trūkumu Tiesas 1997. gada 15. maija spriedumam lietā C-355/95 P *TWD/Komisija* (*Recueil*, I-2549. lpp.) un Pirmās instances tiesas 1995. gada 13. septembra spriedumam apvienotajās lietās T-244/93 un T-486/93 *TWD/Komisija* (*Recueil*, II-2265. lpp.; turpmāk tekstā — “*Deggendorf* judikatūra”) šīs lietas izvērtēšanai un par konkurences kropļojuma, kas izriet no agrāk saņemto atbalstu un apstrīdētā pasākuma kumulācijas, izvērtējuma trūkumu.

Par otrā pamata pirmo daļu par *Deggendorf* judikatūras attiecināmību

— Lietas dalībnieku argumenti

- 79 Prasītājas būtībā norāda, ka valsts atbalsta “pārskaitījuma apturēšana”, piemērojot iepriekš minēto *Deggendorf* judikatūru, paredz trīs nosacījumu iestāšanos: pirmkārt, saņemtais atbalsts ir jāatzīst par prettiesisku, otrkārt, ir jāizdod rīkojums to atgūšanai un, treškārt, labumu gūstošajai sabiedrībai ir jāizvairās izpildīt šo rīkojumu. Šajā gadījumā lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem Komisija esot tikai aizliegusi atbalsta shēmu, tomēr neesot identificējusi labumu gūstošos uzņēmumus un neesot noteikusi precīzu summu, kura tām būtu jāatlīdzina. Tādējādi nepastāvot atgūšanas rīkojums, kuru prasītājas nebūtu izpildījušas.
- 80 Prasītājas papildina, ka tās nevar būt atbildīgas par iespējami neattaisnojamiem kavējumiem, kurus esot pieļāvusi Itālijas Republika, izdodot rīkojumu atgūt lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem paredzēto atbalstu. Prasītājas uzskata, ka, ja tiktu uzskatīts, ka šāds kavējums varētu attaisnot jauna atbalsta “pārskaitījuma apturēšanu” atbilstoši *Deggendorf* judikatūrai, tad šim pasākumam tiktu piešķirts skaidri represīvs saturs, ko tiesas nekādā ziņā nav vēlējušās darīt, un tas turklāt notiktu, trūkstot jebkādam juridiskajam pamatojumam Kopienų tiesībās.
- 81 Komisija norāda, ka, pirmkārt, tai nav jāvērtē labumu gūstošā uzņēmuma rīcība attiecībā uz [atbalsta] atgūšanas rīkojumu; tas jādara konkrētajai dalībvalstij, un, otrkārt, tā uzskata, ka šajā gadījumā *AEM Torino* ir saņēmusi prettiesiskus un ar kopējo tirgu nesaderīgu atbalstu, kurus Itālijas valstij ir pienākums atgūt. Komisija šajā ziņā atgādina, ka Tiesa bija pieņēmusi Itālijas Republikai nelabvēlīgu spriedumu sakarā ar to,

ka tā noteiktajos termiņos nebija atguvusi atbalstu, kas attiecās uz atbrīvojuma no nodokļiem režīmu (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Itālija).

— Pirmās instances tiesas vērtējums

⁸² Vispirms ir jāatgādina, ka EKL 88. panta 2. punkta pirmā daļa uzliek Komisijai pienākumu ieviest — to uzraugot Kopienu tiesai — īpašu procedūru, ar ko tiek organizēta pastāvīga pārbaude un kontrole atbalstam, ko plāno izveidot dalībvalstis (Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-301/87 Francija/Komisija, *Recueil*, I-307. lpp., 16. punkts, un 1992. gada 4. februāra spriedums lietā C-294/90 *British Aerospace un Rover/Komisija, Recueil*, I-493. lpp., 10. punkts). It īpaši atbalsta saderības ar kopējo tirgu novērtējuma jomā atbilstoši EKL 87. panta 3. punktam Komisijai ir plaša izvērtēšanas brīvība, kuras īstenošana ir saistīta ar ekonomiskas un sociālas dabas novērtējumiem, kas jāveic Kopienu kontekstā (iepriekš minētais spriedums lietā Francija/Komisija, 49. punkts). Komisijai, izvērtējot valsts atbalsta saderību ar kopējo tirgu, ir jāņem vērā visi attiecīgie elementi, tostarp, atbilstošā gadījumā, agrāk pieņemtā lēmumā jau izvērtētais konteksts, kā arī pienākumi, ko šāds agrāk pieņemts lēmums var uzlikt dalībvalstij (Tiesas 1991. gada 3. oktobra spriedums lietā C-261/89 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4437. lpp., 20. punkts).

⁸³ *Deggendorf* judikatūrā Tiesa secināja, ka Komisija nav pārsniegusi tai piešķirto izvērtēšanas brīvību, kad tā, saņemot atbalsta projektu, ko dalībvalsts piedāvā piešķirt kādam uzņēmumam, pieņem lēmumu atzīt šo atbalstu par saderīgu ar kopējo tirgu ar atrunu, ka uzņēmumam sākotnēji ir jāatlīdzina iepriekš saņemtais prettiesiskais atbalsts sakarā ar attiecīgo atbalstu kumulācijas efektu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 1997. gada 15. maija spriedumu lietā *TWD/Komisija*, 25.–27. punkts).

84 Prasītāju izvirzītā argumentācija rada kļūdainu iepriekš minētā 1997. gada 15. maija sprieduma lietā *TWD/Komisija* interpretāciju un valsts atbalstu kontroles procedūru rakstura nepārzināšanu, jo tā apskata šo procedūru no attiecību starp labumu gūstošo uzņēmumu un Komisiju skatu punkta, nevis no faktisko šajā ziņā pastāvošo attiecību starp dalībvalsti un Komisiju skatu punkta. Šī kļūdainā pieeja ir likusi prasītājiem uzskatīt, ka atbilstoši minētajai judikatūrai lēmuma, ar kuru agrāk saņemtie prettiesiskie atbalsti pasludināti par nesaderīgiem un izdots rīkojums tos atgūt, priekšmets ir atbalsti, kurus labumu gūstošs uzņēmums ir faktiski saņēmis, un ka tie nav tikuši atmaksāti.

85 Jāatgādina, ka adresāti Komisijas pieņemtajiem lēmumiem valsts atbalsta jomā ir tikai un vienīgi attiecīgās dalībvalstis (skat. Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EKL [93.] 88. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 25. pantu, kā arī Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France, Recueil*, I-1719. lpp., 45. punkts). Līdz ar to, ņemot vērā visus atbilstošos elementus, tostarp agrāk saņemtajā lēmumā jau izvērtēto kontekstu, kā arī pienākumus, ko tā var uzlikt dalībvalstīm ar šo agrāk saņemto lēmumu, piemērojot iepriekš minēto judikatūru (iepriekš minētais spriedums lietā Itālija/Komisija, 20. punkts), Komisija izvērtē vienīgi attiecīgās dalībvalsts pienākumus, kas ietverti šādā lēmumā, nevis pienākumus, kuri atbilstošā gadījumā varētu būt saistoši labumu gūstošajai sabiedrībai. Tāpat, kā to Komisija pamatoti uzsvēra, tā valsts atbalsta jomā nekad atbalsta atprasījuma rīkojumus neadresē uzņēmumiem, bet vienmēr dalībvalstīm, kurām savukārt ir jāuzliek pienākums labumu gūstošajiem uzņēmumiem atmaksāt saņemtās atbalsta summas.

86 Šajā ziņā lietas apstākļi neatšķiras no tiem, kas bija pamatā iepriekš minētajam 1997. gada 15. maija spriedumam lietā *TWD/Komisija*. It īpaši abās lietās Komisija konstatēja, ka attiecīgā dalībvalsts ir piešķirusi ar kopējo tirgu nesaderīgus atbalstus, Komisijai iepriekš nesniedzot savu piekrišanu, un izdeva rīkojumu par to atgūšanu no labumu gūstošajiem uzņēmumiem; šo rīkojumu attiecīgā dalībvalsts neizpildīja.

- 87 Vienīgā atšķirība starp abām lietām slēpjas apstākļi, ka lietā, kas bija pamatā iepriekš minētajam 1997. gada 15. maija spriedumam lietā *TWD/Komisija*, agrāk saņemtais prettiesiskais atbalsts bija individuāls atbalsts, kas bija priekšmets lēmumam attiecīgajai dalībvalstij, ar kuru tika izdots rīkojums par precīzos skaitļos izteikta atbalsta atgūšanu no viena labuma guvēja, kurpretim šajā gadījumā attiecīgie agrāk saņemtie prettiesiskie atbalsti attiecās uz atbrīvojuma no nodokļiem režīmu, kura precīzu guvumu labumu gūstošajiem uzņēmumiem sakarā ar Itālijas iestāžu sadarbības trūkumu nevarēja noteikt un izteikt skaitļos lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem.
- 88 Šī atšķirība šajā gadījumā nevar attaisnot *Deggendorf* judikatūras risinājuma nepiemērošanu. Vispirms, kā to norādīja Komisija, šī judikatūra atbilst vajadzībai izvairīties no kumulācijas efekta neatlīdzinātajiem atbalstiem un paredzētajiem atbalstiem, kas piešķirtu uzņēmumam nelikumīgu konkurences priekšrocību, kas varētu radīt konkurences izkropļojumu ar Kopienas interesēm pretēju pasākumu (iepriekš minētais 1995. gada 13. septembra spriedums lietā *TWD/Komisija*, 83. punkts). Šī vajadzība ir tāda pati gan attiecībā uz individuālu atbalstu, gan attiecībā uz atbalstu, kas piešķirts atbilstoši atbalsta shēmai.
- 89 Šajā ziņā ir arī jāuzsver, ka precīzu Komisijas norāžu trūkums par labumu no prettiesiskās shēmas gūstošajiem uzņēmumiem un par precīzām summām, ko tie saņēmuši, neiespaido atgūšanas rīkojuma spēkā esamību, ne arī izveido šķērslī tā izpildei, jo, no vienas puses, attiecīgā dalībvalsts atrodas izdevīgākā stāvoklī šo datu iegūšanai un, no otras puses, Komisijai ir pilnvaras attiecīgās dalībvalsts sadarbības trūkuma gadījumā pieņemt lēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 14. janvāra spriedumu lietā *T-109/01 Fleuren Compost/Komisija*, *Recueil*, II-127. lpp., 48.–51. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 90 Šajā gadījumā Komisija norādīja — ko neapstrīdēja prasītājas —, ka lietā, kurā tika pieņemts lēmums par atbrīvojumu no nodokļiem, neraugoties uz tās atkārtotiem lūgumiem, ne Itālijas Republika, ne *AEM Torino* netika izmantojušas iespēju iesniegt pierādījumu elementus, kas attiecās uz šīs sabiedrības īpašo situāciju saistībā ar

attiecīgā atbalsta atgūšana. It īpaši tās vispār netika iesniegušas pierādījumus, kas liecinātu, ka *AEM Torino* nebija uzlikts pienākums veikt šādu atlīdzināšanu sakarā ar iemesliem, kas attiecās uz tās īpašo situāciju. Tā rezultātā Komisija no tās rīcībā esošās informācijas secināja, ka *AEM Torino* bija saņēmusi prettiesiskus un ar kopējo tirgu nesaderīgus atbalstus un ka atlīdzinājuma procedūra tikusi uzsākta, bet nav tikusi pabeigta.

- 91 Turklāt, ja prasītājas apgalvo, ka, lai varētu izdot rikojumu atprasījumam agrāk saņemtiem atbalstiem, iepriekš bija vajadzīga to individuālās situācijas analīze, ir jākonstatē, ka šis ir Itālijas Republikas pienākums atgūšanas procedūras ietvaros valsts līmenī. Tiesa ir nospriedusi, ka saskaņā ar atbalsta shēmām piešķirto atbalstu atgūšanas jomā pienākums dalībvalstij aprēķināt precīzu atgūstamo atbalstu summu, it īpaši gadījumā, kad šis aprēķins ir atkarīgs no informācijas elementiem, ko tā nav nosūtījusi Komisijai, ir ietverams plašākā lojālas sadarbības pienākuma, kas savstarpēji saista Komisiju un dalībvalstis, ietvarā, ieviešot līguma noteikumus valsts atbalsta jomā. Tāpat, ja dalībvalstij rodas šaubas par atbalsta atprasījuma rikojuma adresāta identitāti, tā var šo jautājumu nodot Komisijai izvērtēšanai (šajā sakarā skat. Tiesas 2002. gada 13. jūnija spriedumu lietā C-382/99 *Niederlande/Komisija*, *Recueil*, I-5163. lpp., 91. un 92. punkts). Prasītāju kritika par to individuālās situācijas analīzes trūkumu tādējādi būtu jāadresē Itālijas Republikai, nevis Komisijai.

- 92 Turpretim Itālijas Republikas regulārā atturēšanās no savu pienākumu izpildes šajā ziņā, ko konkrētajā gadījumā apliecina Tiesa savā iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Itālija, nevar kavēt Komisiju izdarīt secinājumus no tās rīcībā esošajiem elementiem un atbilstoši rīkoties attiecībā uz jauno atbalstu, ko Itālijas Republika piedāvā piešķirt tam pašam uzņēmumam, saderību. Faktiski jebkurš atšķirīgs risinājums radītu atlīdzinājumu dalībvalstij, kura — pēc tam, kad tā piešķirusi prettiesisku atbalstu —, turklāt neievēro tās lojālas sadarbības pienākumu, un arī atņemt efektivitāti valsts atbalsta kontroles sistēmai.

93 Tādējādi otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par otrā pamata otro daļu par konkurences kropļojuma, kas izriet no agrāk saņemtā atbalsta un apstrīdētā pasākuma kumulācijas, izvērtējuma trūkumu

— Lietas dalībnieku argumenti

94 Prasītājas būtībā norāda, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu pierādīt potenciāli negatīvās sekas konkurencei ar agrāk saņemtu prettiesisku atbalstu un jauna atbalsta kumulāciju, kā arī nav izpildījusi savu pienākumu identificēt tirgu, kurā šīs sekas varētu rasties.

95 Tās norāda, ka Komisijas pienākums ir izskaidrot, kādu iemeslu dēļ jaunie atbalsti, kas paši par sevi ir saderīgi ar kopējo tirgu, nevar tikt pārskaitīti tiktāl, ciktāl tie varētu radīt konkurences kropļojumus, ja tie tiktu kumulēti ar neatmaksātiem agrāk saņemtiem atbalstiem. Prasītājas noraida visus Komisijas mēģinājumus tām uzlikt pierādīšanas pienākumu atbalstu kumulācijas efektam un arī pakļaut iespēju izmantot EKL 87. panta 3. punktā paredzētās atkāpes papildu nosacījumam. Faktiski *Deggendorf* judikatūras nozīme neesot atļaujas sniegšanu atbalstam pakļaut jaunam formālam nosacījumam, jo tas neesot paredzēts ne EK līgumā, ne atvasinātajos tiesību aktos un tādējādi esot prettiesiski.

96 Prasītājas norāda, ka neesot pieņemami, ka Komisija atsakās veikt šādu analīzi ar atrunu, ka tai šādam mērķim trūkstot visu vajadzīgo elementu. Fakts, ka Komisija neesot varējusi noteikt agrāk saņemto — kā apgalvots, prettiesisko — atbalstu summu, izrietot no tās izvēles neizvērtēt individuālo attiecīgo uzņēmumu situāciju lēmumā par atbrīvojumu no nodokļiem un pieņemt abstraktu lēmumu par atbalstu shēmu. Iespējamie pārkāpumi šāda lēmuma ieviešanā valsts līmenī neatļaujot Komisijai, atsaucoties uz *Deggendorf* judikatūru, izteikt pārmetumus labuma guvējiem citu atbalstu izvērtēšanas ietvaros.

97 Komisija uzskata, ka šajā gadījumā tā ir pareizi piemērojusi *Deggendorf* judikatūrā izklāstīto risinājumu. It īpaši tā esot atgādinājusi par šaubām, kuras tā esot izteikusi lēmumā par procedūras uzsākšanu, atsaucoties uz šo judikatūru, saistībā ar draudiem radīt konkurences izkropļojumus, kas varētu rasties no agrāko atbalstu un apstrīdētā pasākuma kumulācijas efekta, un tā esot konstatējusi, ka šīs šaubas neesot kļiedējusi ne Itālijas Republika, ne *AEM Torino*. Komisija norāda, ka, nepastāvot pierādījumiem par pretējo, ko būtu iesniegusi Itālijas Republika vai *AEM Torino*, tai bija tiesības balstīties uz tās rīcībā esošajiem elementiem pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā, lai tajā secinātu, ka tai ir šaubas attiecībā uz risku, ko ietver attiecīgo atbalstu kumulācijas efekts.

98 Komisija norāda, ka no iepriekš minētā 1997. gada 15. maija sprieduma lietā *TWD*/Komisija (26. punkts) izriet, ka kumulācijas efekta trūkums jaunam atbalstam ar agrāk saņemtu prettiesisku neatlīdzinātu atbalstu ir daļa no vispārējiem nosacījumiem, kas ļauj gūt labumu no kādas no atkāpēm, kas paredzētas līgumā attiecībā uz atbalstu saderību ar kopējo tirgu. Tādējādi bija jāpiemēro pastāvīgā judikatūra, atbilstoši kurai attiecīgās dalībvalsts pienākums ir iesniegt visus elementus, kas pēc to būtības ļautu Komisijai pārliecināties, ka lūgto atkāpju [piešķiršanas] nosacījumi ir izpildīti.

- 99 Turklāt Komisija atzīmē, ka, ja iespēja piemērot *Deggendorf* judikatūrā izmantoto risinājumu būtu atkarīga no fakta, ka dalībvalstis būtu pabeigušas pārbaudes procedūras un būtu nosūtījušas Komisijai informāciju par atbalstu summām, ko saņēmuši dažādi labumu gūstoši uzņēmumi, tas atņemtu valsts atbalstu kontroles sistēmai efektivitāti, sniedzot “atlīdzinājumu” dalībvalstīm par to, ka tās nav ievērojušas savu pienākumu sniegt informāciju un lojāli sadarboties.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 100 Vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai dalībvalstij, kura lūdz atļauju piešķirt atbalstus, atkāpjoties no EK līguma noteikumiem, ir pienākums sadarboties ar Komisiju, ievērojot kuru, šai dalībvalstij it īpaši ir pienākums iesniegt visus elementus, kuru raksturs ļautu šai iestādei pārliecināties, ka prasīto atkāpju nosacījumi ir izpildīti (Tiesas 1993. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-364/90 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2097. lpp., 20. punkts; Pirmās instances tiesas 1999. gada 15. decembra spriedums apvienotajās lietās T-132/96 un T-143/96 *Freistaat Sachsen u.c./Komisija*, *Recueil*, II-3663. lpp., 140. punkts, un iepriekš minētais Pirmās instances tiesas spriedums lietā *Regione autonoma della Sardegna/Komisija*, 129. punkts).
- 101 Šis pienākums ir ticis paplašināts arī attiecībā uz plānotā atbalsta iespējamo labuma guvēju. Faktiski ir ticis nopriests, ka, tā kā lēmums uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru ietver pietiekamu sākotnējo analīzi, kurā Komisija izklāsta apsvērumus, kādēļ tai ir šaubas par attiecīgā atbalsta saderību ar kopējo tirgu, dalībvalstij un potenciālajam labuma guvējam ir jāiesniedz pierādījumi, kas liecinātu, ka šis atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu un, iespējams, ir jāuzrāda specifiski apstākļi, kas attiecas uz jau pārskaitīta atbalsta atlīdzinājumu gadījumos, kad Komisija to ir pieprasījusi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Fleuren Compost/Komisija*,

45. punkts; šajā sakarā skat. arī Pirmās instances tiesas 2004. gada 18. novembra spriedumu lietā T-176/01 *Ferriere Nord*/Komisija, Krājums, II-3931. lpp., 93. un 94. punkts, un pēc analogijas — Tiesas 2002. gada 24. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 170. punkts).

102 Prasītājas norāda, ka pienākums dalībvalstij un labumu gūstošajam uzņēmumam iesniegt Komisijai elementus, kas pierādītu piedāvāto atbalstu saderību, nevarot attiekties uz kumulācijas efektu agrāk saņemtiem prettiesiskiem atbalstiem un jauniem atbalstiem, jo šis pēdējais kritērijs neveido daļu no EKL 87. panta 3. punktā paredzēto atkāpju nosacījumiem.

103 Šādu argumentu nevar atbalstīt. Vispirms, ievērojot iepriekš minētā 1997. gada 15. maija sprieduma lietā *TWD*/Komisija un iepriekš minētā 1995. gada 13. septembra sprieduma lietā *TWD*/Komisija redakcijas, nevar uzskatīt, ka Tiesa un Pirmās instances tiesa ir ieviesusi jaunu nosacījumu valsts atbalstu saderībai ar kopējo tirgu, kas atšķirtos no nosacījumiem, kas izriet no EKL 87. panta 3. punkta. Tieši pretēji, tās ir skaidri norādījušas, ka kumulācijas efekta trūkuma kritērijs jaunam atbalstam, kas izvērtēts kopā ar prettiesisku un agrāk saņemtu nesaderīgu un neatlīdzinātu atbalstu, attiecas uz atbalsta saderīguma vispārēju pārbaudi, kura jāveic Komisijai, un tādējādi veido tikai vienu no vairākiem tās vērā ņemamajiem elementiem šīs normas piemērošanas ietvaros. Faktiski Pirmās instances tiesa iepriekš minētā 1995. gada 13. septembra sprieduma lietā *TWD*/Komisija 56. punktā ir konstatējusi, ka gadījumā, kad Komisija izvērtē valsts atbalsta saderību ar kopējo tirgu, tai ir jāņem vērā visi attiecīgie elementi, tostarp, atbilstošā gadījumā, agrāk pieņemtā lēmumā jau izvērtētais konteksts, kā arī pienākumi, ko tā šādā lēmumā var uzlikt dalībvalstij. Tā secināja, ka Komisija bija kompetenta ņemt vērā, no vienas puses, iespējamo kumulācijas efektu agrākajiem atbalstiem un jaunajiem atbalstiem un, no otras puses, faktu, ka agrākie atbalsti, kas tikuši atzīti par prettiesiskiem, nav tikuši atmaksāti. Tiesa iepriekš minētā 1997. gada 15. maija sprieduma lietā *TWD*/Komisija 26. punktā ir papildinājusi, ka EKL 87. panta 3. punkta jomā, kas piemērojams apstrīdētajiem lēmumiem, Komisijai ir plaša izvērtēšanas brīvība, kuras īstenošana ir saistīta ar ekonomiskas un sociālas dabas novērtējumiem, kas jāveic Kopienų kontekstā.

- 104 No tā izriet, ka dalībvalsts un uzņēmuma — jauna atbalsta iespējamā saņēmēja — pienākums iesniegt Komisijai elementus, kas pierādītu, ka šis atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu (skat. iepriekš 100. punktā minēto judikatūru), attiecas arī uz vajadzību konstatēt, ka nepastāv jaunā atbalsta kumulācijas ar agrāk saņemtu prettiesisku un ar kopējo tirgu nesaderīgu un neatlidzinātu atbalstu efekts.
- 105 Atliek pārbaudīt, vai minētajā judikatūrā noteiktais nosacījums šajā gadījumā ir izpildīts, izvērtējot, vai lēmums par procedūras uzsākšanu ietver pietiekamu sākotnējo analīzi, kurā norādīti iemesli, kuru dēļ Komisija ir paudusi šaubas par attiecīgo atbalstu saderību ar kopējo tirgu.
- 106 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Komisija lēmuma par procedūras uzsākšanu 31. un tālākajos punktos ir detalizēti izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ tā, piemērojot *Deggendorf* judikatūrā izklāstīto risinājumu, izvirzījusi nosacījumu atzīt apstrīdēto atbalstu par saderīgu [ar kopējo tirgu] tad, ja iepriekš tiks atmaksāts prettiesiskais atbalsts, kas attiecas uz atbrīvojumu no nodokļiem režīmu.
- 107 It īpaši minētā lēmuma 35. un 37. punktā tā ir uzsvērusi, ka Itālijas iestādes neesot varējušas norādīt ne summu, kas jāatmaksā *AEM Torino*, ne arī tās maksājuma nosacījumus un termiņus un ka šādā situācijā tā uzskata, ka nevar novērtēt agrāko atbalstu kumulācijas ar jauno atbalstu efektu un kropļojumus kopējā tirgū, kas attiecīgā gadījumā no tā rastos.
- 108 Tādējādi Itālijas Republikai, kā arī *AEM Torino* Komisijai formālās izmeklēšanas procedūras ietvaros bija jāiesniedz elementi, kas pierādītu agrāko atbalstu kumulācijas ar apstrīdēto pasākumu efekta neesamību un no tā izrietošo kropļojumu kopējā tirgū

neesamību. Tāpēc prasītājām nav pamata pārnest Komisijai, ka tā pārsūdzētajā lēmumā nav pierādījusi potenciāli negatīvās sekas uz konkurenci, ko varētu radīt agrāk saņemtu prettiesisku atbalstu un apstrīdētā pasākuma kumulācija, jo Komisijas pienākumos, nepastāvot jebkādai Itālijas Republikas un prasītājas sadarbībai, neietilpst meklēt pierādījumus par šādu seku esamību.

109 Attiecībā uz neveikto tirgus analīzi, ko prasītājas pārmet Komisijai, ir jāatgādina, ka ir pietiekoši, ja Komisija konstatē, ka apstrīdētie atbalsti pēc to būtības var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, nepastāvot vajadzībai, pretēji tam, ko norāda prasītājas, ierobežot attiecīgo tirgu (šajā sakarā skat. Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedumu lietā 730/79 *Philip Morris Holland/Komisija*, *Recueil*, 2671. lpp., 9.–12. punkts, un Pirmās instances tiesas 2000. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, no T-600/97 līdz T-607/97, T-1/98, no T-3/98 līdz T-6/98 un T-23/98 *Alzetta u.c./Komisija*, *Recueil*, II-2319. lpp., 95. punkts).

110 Šajā gadījumā, kā tas tika konstatēts iepriekš, Komisija sakarā ar Itālijas iestāžu un *AEM Torino* — kā potenciālo labuma guvēju no apstrīdētā pasākuma — sadarbības trūkumu nevarēja novērtēt agrāk saņemta prettiesiska atbalsta un jauna atbalsta kumulācijas efektu, kā arī iespējamo ietekmi uz konkurenci, kas no tā varētu rasties. Ievērojot argumentāciju, kas ir pamatā iepriekš 100. un 101. punktā minētajā judikatūrā izmantotajam risinājumam, prasītājas nevar balstīties uz faktu, ka Itālijas Republika nav izpildījusi savu pienākumu iesniegt Komisijai visus pierādījumus, kas ļautu veikt šādu novērtējumu, un pat ne uz pašu prasītāju sadarbības trūkumu šai lietā, lai Komisijai pārņemtu par attiecīgā tirgus, kuram šāds novērtējums nebija iespējams, ierobežošanas vai analīzes trūkumu.

111 Tādējādi otrā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

112 Tā kā visi prasītāju izvirzītie ir noraidīti, prasība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

113 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Iride SpA* un *Iride Energia SpA* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Pelikánová

Jūrimäe

Soldevila Fragoso

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 11. februārī.

[Paraksti]